

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 143/2025
11.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Горане Којић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Зорана Чанковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Ивањици К. бр. 31/24 од 27.06.2024. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-658/24 од 17.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 11.02.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Зорана Чанковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Ивањици К. бр. 31/24 од 27.06.2024. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-658/24 од 17.10.2024. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) и 3) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици К. бр. 31/24 од 27.06.2024. године, оглашени су кривим окривљени ББ због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 5. у вези става 1. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од 4 месеца, у стицају са кривичним делом нехатно лишење живота из члана 118. Кривичног законика у вези члана 60. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 10 месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године у коју се урачунава време проведено у притвору од 05.11.2023. године до 20.11.2023. године и окривљени АА да је извршио кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. Кривичног законика у вези кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 1. Кривичног законика за које је осуђен на казну затвора у трајању од 10 месеци. Истом пресудом, одлучено је о трошковима

кривичног поступка, како је то ближе наведено у изреци првостепене пресуде, док су оштећени ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-658/24 од 17.10.2024. године, делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног ББ и пресуда Основног суда у Ивањици К. бр. 31/24 од 27.06.2024. године је преиначена само у погледу начина извршења казне према окривљеном ББ, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу одредио да се јединствена казна затвора у трајању од 1 године, у коју се урачунава време које је провео у притвору од 05.11.2023. године до 20.11.2023. године, на коју је осуђен изреком првостепене пресуде и оглашен кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 5. у вези става 1. Кривичног законика и кривично дело нехатно лишење живота из члана 118. Кривичног законика, а коју казну задржава као правилну, има извршити у просторијама у којима окривљени станује, без примене електронског надзора, које просторије не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора, док су жалба браниоца окривљеног ББ у преосталом делу и жалба браниоца окривљеног АА, одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Зоран Чанковић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да побијане пресуде преиначи у погледу начина извршења казне, тако да одреди да окривљени казну затвора изврши у просторијама у којима станује без примене електронског надзора.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер радња извршења за коју је окривљени оглашен кривим, нема обележја кривичног дела изазивање опште опасности, које да би постојало неопходно је да је изазвана опасност за живот индивидуално неодређеног броја лица, односно последица кривичног дела изазивање опште опасности огледа се у наступању конкретне опасности за живот и тело већег броја лица, а не само једног, као у конкретном случају.

По оцени Врховног суда, изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног нису основани.

Одредбом члана 278. став 1. Кривичног законика (КЗ) прописано је да ће се ко пожаром, поплавом, експлозијом, отровом или отровним гасом, радиоактивним или другим јонизујућим зрачењем, електричном енергијом, моторном силом или каквом другом општеопасном радњом или општеопасним средством изазове опасност за живот или тело људи или за имовину већег обима, казнити се затвором од 6 месеци до 5 година и новчаном казном, док је ставом 5. прописано да ако је дело из става 1, 3. и 4. овог члана учињено из нехата учинилац ће се казнити затвором до 3 године.

Из изреке пресуде произилази да је окривљени „способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, општеопасном радњом и општеопасним средством изазвао опасност за живот и тело људи, тако што је... у ловачку полуаутоматску пушку.. без одобрења власника првоокривљеног осумњиченог ББ ставио један патрон, па тако напуњену ловачку пушку која представља опште опасно средство оставио у путничком возилу, а био је свестан да може изазвати опасност за живот или тело, али је олако држао да до тога неће доћи, па је услед оваквог поступања следећег дана... исту пушку изнео из возила без футроле и неиспражњену, предао је сведоку ГГ, а да никог од присутних није обавестио да је у ловачкој пушци остао патрон... првоокривљени ББ пронашао своју ловачку пушку, подигао је у намери да је спреми у футроли и испалио ловачки патрон који се налази у пушки, након чега је сачма из патрона пробила преградни зид викендице, док су ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ и оштећени ЗЗ, седели у суседној просторији за трпезаријским столом, прошла у суседну просторију и оштећеног ЗЗ, који је седео за столом окренут лицем ка суседној просторији, погодила у пределу груди, којом приликом му је нанео повреде грудних и трбушних органа од којих је оштећени преминуо, олако држећи да до ових последица неће доћи“.

Имајући у виду наведено, по налажењу Врховног суда, из чињеничног описа кривичног дела у изреци правноснажне пресуде јасно и недвомислено произилази да се у радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. КЗ у вези кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 5. у вези става 1. КЗ, с обзиром да је окривљени општеопасним средством изазвао апстрактну опасност по живот и тело више лица („ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ и оштећени ЗЗ седели у суседној просторији за трпезаријским столом“), а да је конкретна последица наступила у односу на једно лице-оштећеног ЗЗ који је критичном приликом задобио повреде од којих је и преминуо, па су супротни наводи у захтеву оцењени као неосновани.

Имајући у виду одлуку овог суда, а крећући се у оквиру правца и обима побијања у поднетом захтеву за заштиту законитости, одлука Врховног касационог суда Кзз 42/2012 од 30.05.2012. године није од утицаја на другачију одлуку суда.

Даље, у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да је нижестепеним пресудама учињена повреда закона из члана 55. КЗ, с обзиром да је другостепени суд ценио да је окривљени повратник, из ког разлога је одбио жалбени предлог да окривљени изречену казну затвора издржава у просторијама у којима

станује, иако је протекло више од 5 година од претходне осуде, а којим наводима бранилац суштински указује на повреду закона из члана 439. тачка 3. КЗ.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се по оцени Врховног суда не могу прихватити као основани.

Из списка предмета произилази да је окривљени правноснажним пресудама због кривичног дела из члана 288. став 4. у вези члана 278. став 5. у вези става 1. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од 10 месеци и да је приликом изрицања ове кривичне санкције суд ценио све околности у смислу члана 54. КЗ, те од олакшавајућих околности ценио његово коректно држање током поступка, да је без запослења и без имовине, да је млађе животне доби, а као ранији живот окривљеног утврдио чињеницу да је окривљени раније осуђиван пресудом Основног суда у Ивањици К. бр. 193/2015 од 31.10.2016. године, због кривичног дела из члана 348. став 4. КЗ и кривичног дела из члана 276. став 3. КЗ, на јединствену казну затвора у трајању од 8 месеци у кућним условима, при чему суд ову околност није ценио као отежавајућу, а утврђеним олакшавајућим околностима дао је значај нарочито олакшавајућих околности, те окривљеном у смислу члана 56. став 3. КЗ ублажио казну и изрекао му казну затвора у трајању од 10 месеци. Одредбом члана 45. став 3. КЗ је прописано да ако учиниоцу кривичног дела је изречена казна затвора до 1 године, суд може истовремено одредити да ће се она извршити тако што ће је осуђени издржавати у просторијама у којима станује, уколико се, с обзиром на личност учиниоца, његов ранији живот, његово држање после учињеног дела, степен кривице и друге околности под којима је дело учинио може очекивати да ће се и на тај начин остварити сврха кажњавања.

Имајући у виду цитирану одредбу кривичног законика, на коју се поднетим захтевом указује, произилази да је примена исте само могућност која је пружена суду да у одређеној ситуацији тако поступи, уколико су испуњени услови за примену исте, али не и обавеза којом се налаже суду да у случају када је изречена казна затвора до 1 године увек окривљеном одреди да изречену казну затвора издржи у просторијама у којима станује, па су супротни наводи изнети у поднетом захтеву за заштиту законитости којима се на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП од стране Врховног суда оцењени као неосновани.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац наводи да су разлози побијаних пресуда противречни изреци и да у пресуди не постоје разлози о чињеницама које су предмет доказивања или су ти разлози потпуно нејасни или у знатној мери противречни, с обзиром да у односу на исту последицу (смрт једног лица) није разграничен утицај сваког окривљеног понаособ, те да ли је реч о посебним кривичним делима или саизвршилаштву, пресуда нема разлоге о чињеница које су предмет доказивања, а дати разлози су потпуно нејасни и недоречени, којим наводима указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Бранилац у поднетом захтеву, осим тога, оспорава наводе суда у осуђујућим пресудама у погледу положаја патрона у цеви, те да ли се налазио у магацину пушке или у лежишту цеви, указује на исказ сведока ГГ који је видео када је окривљени ставио патрон у магацин, као и исказ сведока ДД који је изјавио да је вероватно ББ чуо да је окривљени АА напунио пушку, указујући на кривицу окривљеног ББ у чијем последњем поседу је била пушка и који је с обзиром на обуку за руковање таквом

врстом оружја на безбедан начин, знао да је дужан да је испразни пре враћања у футролу. Овим свим наводима бранилац суштински указује да је погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање побијаним пресудама услед чињенице да није правилно утврђен моменат када је патрон стављен у магацин пушке, да је првоокривљени знао да је то окривљени АА урадио, те другачијом оценом изведених доказа извлачи закључак о непостојању овог кривичног дела, на који начин указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како одредбом члана 485. став 4. ЗКП којом су прописани разлози због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и члана 440., то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у овим деловима, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**